

[Pelle Voigt]

store, overflødige militærudgifter, der hviler som et åg på befolkningerne i hele verden i dag og ikke mindst i det stadig væk højt oprusted Europa.

I Europa er der opstået en fuldstændig ny sikkerhedspolitisk situation efter Warszawa-pagten faktiske sammenbrud – et sammenbrud, der i løbet af kort tid på forslag af lande som Polen og Tjekkoslavakiet vil give sig udtryk i en faktisk opløsning af pagten. Vi har bl.a. bemærket, hvordan Tjekkoslavakiets præsident, Vaclav Havel, har foreslået Warszawa-pagten formelt opløst inden CSCE-statschefernes topmøde i Paris fra den 19. til den 21. november 1990. I dag er det tidligere Østtyskland medlem af NATO. Situationen i vort nærområde er fundamentalt ændret. NATO's forsvarsministre har udnævnt den hidtidige hovedfjende, Sovjetunionen, til en samarbejdspartner i de kommende år.

Og samtidig tårner miljøproblemerne i vort nærområde sig op. Der forestår kolossale oprydningproblemer i det tidligere Østeuropa. Der skal sættes store midler af til et samarbejde med lande som Polen, de nye baltiske republikker og andre lande omkring Østersøen for at få ryddet op i det utrolige svineri og den utrolige forgiftning, som Østersøen har været udsat for. Også inden for vore egne grænser antager miljøproblemer som f.eks. giftige kemikaliegrunde og havforureningen dimensioner, som ligger langt uden for det, enkelte kommuner kan løse eller miljømyndighederne i øjeblikket har økonomiske muligheder for at løse.

Derfor denne forespørgsel, hvor vi spørger ministeren for det første, om Danmark i lighed med en række andre lande i Øst- og Vesteuropa vil foretage nedskæringer på militæret, og for det andet om, hvilke planer man har, når en sådan nedskæring er sket i lighed med den, der foregår stort set overalt omkring os, om man vil anvende de sparede midler til en forbedring af miljøet bl.a. i Østersøområdet.

Besvarelse

Forsvarsministeren (Enggaard):

Det er kun cirka 8 måneder siden, at vi sidst havde en forespørgselsdebat her i Folketinget om nedskæringer på forsvarsbudgettet. Det var den 22. februar i år, kun 1½ måned efter, at Forsvarskommissionen af 1988 havde afgivet sin beretning.

Jeg tilsluttede mig dengang Forsvarskommissionens opfattelse: at indgåelse af en CFE-aftale vil betyde, at der kan opnås en besparelse på forsvarsbudgettet, som udmøntes, når CFE-aftalen føres ud i livet, og at senere, videregående nedrustningsaftaler vil kunne føre til yderligere besparelser. Jeg gjorde opmærksom på, at udfasning af materiel omfattet af CFE-forslaget kun vil indebære mindre driftsbesparelser, men væsentligere besparelser på udgifterne til anskaffelse af nyt materiel senere. Endelig pegede jeg på, at den endelige beslutning om forsvarsbudgettets størrelse efter indgåelse af en CFE-aftale bør ske i lyset af den samlede sikkerhedspolitiske situation.

Denne holdning har jeg stadig, og det er ikke et udtryk for uvilje mod ændringer. De omfattende omstruktureringer i forsvaret, som er iværksat på baggrund af Forsvarskommissionens anbefalinger, viser tydeligt forsvarets vilje til forhandlinger. Naturligvis skal det danske forsvar fortsat tilpasses ændringer i den internationale og sikkerhedspolitiske situation, men tilpasningerne skal ske velovervejet og i tæt samarbejde med vore allierede.

Det synes nu sikkert, at der kan indgås en CFE-aftale i forbindelse med CSCE-topmødet i Paris senere i denne måned. Efter mine oplysninger mangler der kun nogle afgrænsninger vedrørende visse Sovjetfly, som kan være såvel kampfly som træningsfly; desuden mangler der enighed om inspektionskvoterne, de pligtige modtagelser pr. år pr. land, og der mangler nogle ting vedrørende den tillidskabende pakke, men det er alt i alt mit indtryk, at disse mangler ikke vil forhindre, at der i løbet af en 14 dages tid som nævnt vil finde en undertegnelse sted. Det finder jeg meget glædeligt, og jeg ser det som et udtryk for, at der internationalt er stigende vilje til sammen at løse væsentlige problemer.

Det har ikke været nemt at nå så langt i CFE-processen. Et væsentligt problem har været skævheden i omfanget af reduktioner i Øst og Vest. Denne skævhed er en konsekvens af det hidtidige ulige styrkeforhold mellem Øst og Vest. Som det tegner sig i øjeblikket, vil de samlede vestlige og dermed danske reduktioner blive yderst begrænsede, og dermed bliver også besparelserne på det danske forsvarsbudget begrænsede.